

การเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด

พญ. จุฬารัตน์ ศิริเจริญ

- การเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด หมายถึง การเจ็บครรภ์ก่อนที่อายุครรภ์ครบ ๓๗ สัปดาห์ ร่วมกับมีการเปลี่ยนแปลงของปากมดลูก
- เป็นสาเหตุสำคัญของการตายและทุพพลภาพของทารก เนื่องจากอวัยวะต่างๆ ยังเจริญไม่เต็มที่

สาเหตุ

- เจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด จากสาเหตุต่างๆ เช่น ติดเชื้อ ปากมดลูกหลวม รกเกาะต่ำ รกลอกตัวก่อนกำหนด ครรภ์แฝด
- ภาวะน้ำคร่ำแตกก่อนกำหนด
- แพทย์ยุติการตั้งครรภ์เนื่องจากมีข้อบ่งชี้ เช่น ครรภ์เป็นพิษ
- ไม่ทราบสาเหตุแน่นอน

เกณฑ์การวินิจฉัย : มีมดลูกหดตัวอย่างสม่ำเสมอ (อย่างน้อย ๔ ครั้งใน ๒๐ นาที หรือ ๘ ครั้งใน ๖๐ นาที) ในช่วงอายุครรภ์ ๒๔ - ๓๖ สัปดาห์ ๖ วัน ร่วมกับมีการเปลี่ยนแปลงของปากมดลูก ได้แก่ ปากมดลูกเปิดอย่างน้อย ๒ ซม. หรือ ปากมดลูกบางตัวตั้งแต่ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

แนวทางในการดูแลรักษา

- ถ้าอายุครรภ์ ๒๔-๓๔ สัปดาห์
 - รับไว้ในโรงพยาบาล นอนพัก ให้สารน้ำ
 - ค้นหาสาเหตุ เช่น การติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ ตกขาวติดเชื้อ
 - ให้ยายับยั้งการเจ็บครรภ์คลอดหรือการหดตัวของมดลูก
 - ให้ยาคอร์ติโคสเตียรอยด์ เร่งการเจริญของปอดทารก
- ถ้าอายุครรภ์มากกว่า ๓๔ สัปดาห์ ขึ้นไป
 - จะไม่ยับยั้งการเจ็บครรภ์คลอด และไม่จำเป็นต้องให้คอร์ติโคสเตียรอยด์
 - ให้ยาปฏิชีวนะป้องกันการติดเชื้อในระยะคลอด

การป้องกันเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด

- แนะนำในรายที่เคยมีประวัติการคลอดก่อนกำหนด โดยให้ยาโปรเจสเทอโรนฉีดเข้ากล้ามเนื้อ หรือ เหน็บทางคลอด ตั้งแต่อายุครรภ์ ๒๔ สัปดาห์ไปจนถึงอายุครรภ์ ๓๖ สัปดาห์

หากท่านมีอาการเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด แนะนำให้ปรึกษาสูตินรีแพทย์ประจำตัวท่าน เพื่อตรวจวินิจฉัย และรับการดูแลรักษาที่เหมาะสมต่อไป

กรณีที่ต้องคลอด ควรคลอดในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิที่สามารถดูแลทารกแรกเกิดที่คลอดก่อนกำหนดได้